

Загребельний, Володимир Сосюра, Микола Бажан, Григор Тютюнник, Юрій Збанацький, Павло Майборода, Андрій Малишко, Іван Драч, Дмитро Павличко, Микола Вінграновський, Василь Стус та ін. За рішенням ЮНЕСКО, ювілеї Т.Г.Шевченка відзначалися в усіх державах світу. У багатьох державах вийшли переклади «Кобзаря» національними мовами.

Шевченко – центральна постать не лише в історії української літератури, а й у всьому культурному житті України. У Шевченкові сьогодні спостерігаємо нашого сучасника й соратника, він дорогий, близький нам своїм немеркнучим словом, оскільки слово це звеличує красу боротьби і перемоги, виховує найкращі людські почуття, закликає до дружби і творчого співробітництва народи світу.

Для нас Шевченко – це самосвідомість української нації, слава, гідність і честь України. У Шевченкові ми і сьогодні бачимо нашого сучасника й соратника, він дорогий, близький нам своїм немеркнучим словом, оскільки це слово звеличує красу боротьби і перемоги, виховує найкращі людські почуття, закликає до дружби і творчого співробітництва народи світу. Тому, переступивши поріг третього тисячоліття, усвідомлюємо, щомаємо національну самостійність, національну самосвідомість, національну мову, національну культуру, національну ментальність, волю до здійснення національної мети, національну державу. Відчуваємо себе не натовпом, що змушений жити на певній географічній території, а народом, спільнотою громадян.

Шевченко став одним із символів України в очах світової спільноти. У цьому імені вся наша історія, усе буття, уява. Він – вершинна парость родового дерева нашої нації, виразник і хранитель народного духу. Шевченко залишив нам найкращу перлину своєї душі – нездоланне свободолюбство, гуманність, чисту, як сонце, мрію про вселюдське братерство, щастя. Високі ідеали людини, що живуть у Шевченковій поезії, близькі нам. Ось чому він, поет глибоко національний, стає сьогодні також і поетом загальнолюдським.

Т. Г. ШЕВЧЕНКО ЯК ПАТРІОТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Токар Я. М., студ. II курсу факультету обліку і фінансів

**Науковий керівник – Бага Л. Г., канд. економ. наук, доцент кафедри
екон.теорії**

Серед великих діячів, чиї серця, талант, помисли спрямовані на служіння народові, чия душа сповнена високої любові до вітчизни, Т. Г. Шевченко по праву посідає почесне місце. Мало хто в історії світової культури з таким вогнем душі захищав свободу і незалежність батьківщини, честь і гідність народу. А. В. Луначарський, один з видатних марксистських дослідників світової культури, оглянувши творчий доробок великих поетів світу, прийшов до висновку, що «ні один з них, навіть великий з великих – Міцкевич – не виявляв своєї любові до батьківщини в такій потрясаючій формі, з такою вогняною пристрастю, як Т. Г. Шевченко».

Силою свого художнього генія Т. Г. Шевченко прославив Україну на весь світ. І саме через Україну він став Т. Г. Шевченком, якого нині славить увесь

світ. Своїми творами, пройнятими найніжнішою любов'ю до батьківщини і спопеляючою ненавистю до її ворогів, Т. Г. Шевченко відіграв величезну роль у розвитку національної й соціальної самосвідомості українського народу. Боротьба проти всякого гніту, зокрема й національного, була в концепції Т. Г. Шевченка боротьбою за те, щоб розчистити шляхи для вільного розвитку як українського народу, так і інших гноблених народів...

Уже в ранній творчості Тараса Григоровича Шевченка (кін. 30-х – поч. 40-х років XIX ст.) виразно виступає патріотичний пафос, любов до рідного краю, до героїчного минулого народу. Для цього періоду його творчості властива деяка ідеалізація минулого України, цілком зрозуміла в умовах тодішнього стану суспільствознавчих наук. Тут ще немає чітко визначеного класового підходу до історичних явищ. Проте навіть і в цих творах соціальний характер народної боротьби відчувається місцями досить виразно.

Героїчне минуле України привертає увагу молодого поета не саме по собі, а як дійовий для оцінки сучасного становища народу збудник, як засіб для піднесення патріотичного почуття. Поет доводить, що волелюбний народ хоч і закований в кайдани неволі, але не скорений, він не може примиритися з неволею. В глибинах пригноблених мас завжди вирує обурення і гнів проти гнобителів. У міру свого ідейно-політичного зростання поет дедалі глибше розуміє, що національне питання, національно-визвольна боротьба є лише складовою частиною загальної визвольної боротьби народу. Соціальний, класовий фактор в концепції Т. Г. Шевченка виразно стає на перше місце.

Національне визволення в концепції Т. Г. Шевченка органічно поєднується з визволенням соціальним і підпорядковане йому. Квітучою буде Україна: «зеленітимуть широкії села» і «у селах веселих» будуть «і люди веселі» -- при одній лише умові – якщо «не останеться й сліду панського в Україні». Соціальне визволення, розкріпачення народу, отже, є основним. До цієї теми поет повсякчас повертається в своїй творчості: кріпосницький лад, панування гнобителів, визискувачів – ось причина народного поневіряння, найважливіша перешкода на шляхах до народного щастя.

Проте Т. Г. Шевченко бачив і інше: протест й обурення вирували у глибинах народу. Закутий у кайдани царизму, кріпосництва і національного гніту, заprodаний «своїми» панами, український народ ненастанно поривався до волі. Дух нескореності, протесту, опору гнобителям не згасав, підносячи нові й нові хвилі народних повстань.

Другою стороною волелюбності українського народу була його ненависть до всіх тих, що виступали зрадниками вітчизни, посібниками в поневоленні рідного краю. Звідси – цілком виразна і непримиренна позиція Т. Г. Шевченка, спрямована проти «перевертнів»-заprodанців, проти тих, що разом з іноземними загарбниками розпинали Україну. Поет все проникливіше і нещадніше викриває українське панство як запеклого ворога трудящих мас, як посібника царизму і опору кріпосництва...

Т. Г. Шевченко підкреслює, що справжнє лице української нації визначає не оця гнобительська старшинсько-поміщицька, дворянська верхівка, а передусім маси, трудовий народ. Між цими двома таборами немає нічого спільного крім

взаємної зненависті і боротьби.

Головний зміст історії України становить боротьба народних мас проти гнобителів – і «своїх», і іноземних. За вікові страждання народу, за втрату національної незалежності відповідальність несе передусім українське панство, козацько-старшинська верхівка, «ясновельможнії гетьмани». Українська нація повинна очиститися від цих «виродків», «нових ляхів», «мерзенного богу – противного панства». І це має бути революційне викорчування; в ньому єдиний шлях до кращого майбутнього народу.

Любов Т. Г. Шевченка до свого народу, висока повага до його честі і гідності привела поета до великих ідей братерства всіх народів. Т. Г. Шевченко висловив геніальне пророцтво про неминучість перемоги нового ладу «на всей нашей планете». Він мислив собі будучину рідної України, долю свого народу в братерському єднанні з іншими народами.

Заповіт Т. Г. Шевченка любити батьківщину «во время люте, в останню тяжку минуту» був невичерпним джерелом натхнення в героїчній діяльності передових борців всіх слов'янських (і не тільки слов'янських!) народів.

Отже, любов до батьківщини, невідступна думка про її благо проймає всю літературно-громадську діяльність Т. Г. Шевченка. Тільки цим благородним почуттям можна пояснити негамовну енергію Т. Г. Шевченкової діяльності, зростаючий вплив поета на громадськість, його впевненість в історичному значенні свого літературно-творчого подвигу. Відданість народові, благородний ентузіазм служіння визвольній боротьбі були властиві Тарасу Григоровичу Шевченкові до останньої хвилини. Не в поверненні до минулого, а в боротьбі за майбутнє бачив поет запоруку воскресіння й розквіту своєї рідної землі. Звідси – найхарактерніша риса його патріотизму: спрямованість в майбутнє, намагання всіма засобами прискорити прихід світлої будучини народу. Звідси і болючі шукання, невідступні роздуми, свята печаль поета.

T. T.SHEVCHENKO AS A FOUNDER OF A NEW REALISTIC ART

Хижняк Н. В., Паніна О. А., старші викладачі кафедри іноземних мов

T.Shevchenko showed his eagerness to learn to paint in early childhood. His master, Engelhardt, having noticed it sent Taras to study under the painter Lampi, in Warsaw. But soon the Polish Revolution broke out (November 1830) and interrupted his studies. Engelhardt with his family and servants moved to St. Petersburg, and here Taras was left for fully eight years in the studio of the painter Shiryayev. But Shiryayev was rather a house decorator than an artist, and could not teach T.Shevchenko anything. Often Taras would go secretly into the park in the evenings to draw the wretched mythological statues which he found there. Once, when he was sketching the group Laokoon, he was found by his countryman Soshenko, and introduced by him to the talented writer Hrebinka, known as the author of Ukrainian fables. Thanks to him T.Shevchenko's cruel fate came to the knowledge of the famous Russian poet, Zhukovsky, then tutor to the Heir Apparent, the future Alexander II. Soshenko also spoke of his young countryman to Bryulov, a professor